

Nr 98.

Ankom till riksdagens kansli den 12 maj 1932 kl. 12 m.

Memorial i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under åttonde huvudtiteln, punkten 185, gjorda framställning angående anslag till folkundervisningens befrämjande i rikets nordligaste gränsorter.

(2:a avd.)

I den till riksdagen den 4 januari 1932 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1932/1933 hade Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln (punkt 185 av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för nämnda dag) föreslagit riksdagen att höja det ordinarie förslagsanslaget till folkundervisningens befrämjande i rikets nordligaste gränsorter, nu 550,000 kronor, med 50,000 kronor till 600,000 kronor.

Departementschefen hade i statsrådsprotokollet redogjort för, bland annat,

dels ett av skolöverstyrelsen gjort äskande om ett belopp av 3,700 kronor för ett bättre ordnande av Tornedalens biblioteksväsende,

dels ock en av skolöverstyrelsen framlagd plan för meddelande av undervisning i finska i fortsättningsskolorna i de nordligaste skoldistrikten, varför skulle erfordras en för ändamålet särskilt utarbetad läsebok, dragande en kostnad av omkring 7,000 kronor.

Vid sin anslagsberäkning, slutande å 600,000 kronor, hade departementschefen uttalat, att han härvid medräknade ökade medel för ett bättre ordnande av Tornedalens biblioteksväsen.

Statsutskottet hade i sitt utlåtande nr 76 anfört och hemställt följande:

»Utskottet kan av utredningen i ämnet icke känna sig övertygat om att den ifrågasatta höjningen av det till biblioteksväsendet i Tornedalen utgående anslagsbeloppet för närvarande är erforderlig. Ej heller synes det utskottet med hänsyn till den därutinnan numera föreliggande utredningen vara ådagalagt, att det i statsrådsprotokollet omförmälda, av skolöverstyrelsen framlagda förslaget i fråga om fortsättningsskolans anordning i förevarande skoldistrikt och härmed sammanhängande åtgärder äro behövliga eller lämpliga. På grund av vad sålunda anförts och då i övrigt intet synes vara att erinra mot de framlagda anslagsberäkningar-

na, torde det av Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet böra nedsättas med i avrundat tal tillhopa 10,000 kronor, varigenom anslaget för nästkommande budgetår skulle komma att utgöra 590,000 kronor.

Under återopande härav hemställer utskottet,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag, må höja det ordinarie förslagsanslaget till folkundervisningens befrämjande i rikets nordligaste gränsorter, nu 550,000 kronor, med 40,000 kronor till 590,000 kronor.»

Vid utlåtandet var fogad en av herr *Pauli* avgiven reservation beträffande frågan om höjning av anslagsposten till biblioteksväsendet i Tornedalen.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag hava båda kamrarna bifallit vad utskottet sålunda hemställt. Beträffande motiveringen har andra kammaren beslutat, att den mening, som börjar med orden »Utskottet kan» och slutar med orden »är erforderlig» skulle utgå samt att åt den därefter följande framställningen skulle givas följande avfattning: Det synes utskottet med hänsyn till den därutinnan numera föreliggande utredningen icke vara ådagalagt, att etc. — — —

Då första kammaren får anses hava godkänt utskottets motivering, skilja sig kamrarnas beslut från varandra, formellt sett, endast därutinnan, att första kammaren bibehållit uttalandet om att höjningen av anslagsbeloppet för biblioteksväsendet i Tornedalen icke för närvarande syntes erforderlig, under det att andra kammaren uteslutit detta uttalande.

I realiteten sträcker sig emellertid skiljaktigheten längre. Jämväl andra kammaren har oförändrad bibehållit den i sista punkten förekommande meningen »På grund av vad sålunda anförts och då i övrigt intet synes vara att erinra mot de framlagda anslagsberäkningarna, — — —.» Med hänsyn härtill och då andra kammaren, såsom nämnts, uteslutit uttalandet om Tornedalens biblioteksväsen, få orden »och då i övrigt» etc. en annan betydelse enligt andra kammarens beslut än enligt första kammarens. Andra kammaren har nämligen härigenom förklarat sig icke hava något att erinra mot anslagshöjningen för Tornedalens biblioteksväsen, medan första kammaren uttalat sig mot en sådan höjning.

De skiljaktiga beslut, vari kamrarna sålunda stannat, synas lämpligen böra sammanjämkas på sådant sätt, att ur motiveringen uteslutas de delar, som i något avseende hänföra sig till frågan om Tornedalens biblioteksväsen, d. v. s. första punkten och orden »och då i övrigt intet synes vara att erinra mot de framlagda anslagsberäkningarna» ävensom ordet »tillhopa».

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må, båda kamrarna med frånträdande av sina förut i ärendet fattade beslut, godkänna följande motivering:

»Det synes utskottet med hänsyn till den därutinnan numera föreliggande utredningen icke vara ådagalagt, att det i statsrådsprotokollet omförmälda, av skolöverstyrelsen framlagda förslaget i fråga om fortsättningsskolans anordning i förevarande skoldistrikt och härmed sammanhängande åtgärder äro behöfliga eller lämpliga. På grund av vad sålunda anförts, torde det av Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet böra nedsättas med i avrundat tal 10,000 kronor, varigenom anslaget för nästkommande budgetår skulle komma att utgöra 590,000 kronor.»

Stockholm den 12 maj 1932.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Kvarnzelius, Lindblad, Widell, Bergqvist, Nilsson* i Malmö, *Johansson* i Fredrikslund, *Bergström, Ernfors, Carlsson* i Gävle, *Pauli* och *Alexander Nilsson*; samt

från andra kammaren: herrar *Jansson* i Falun, *Bengtsson* i Norup, *Törnkvist* i Karlskrona, *Strindlund, Holmgren, Olofsson* i Digernäs, *Nilsson* i Örebro, *Lindskog, Persson* i Falla, *Norsell, Högström* och *Hollertz*.